

قدم به قدم، همراه دانشجو...

WWW.GhadamYar.Com

جامع ترین و به روزترین پرتال دانشجویی کشور (پرتال دانش)
با ارائه خدمات رایگان، تحصیلی، آموزشی، رفاهی، شغلی و...
برای دانشجویان

- (۱) راهنمای ارتقاء تحصیلی. (کاردانی به کارشناسی، کارشناسی به ارشد و ارشد به دکتری)
- (۲) ارائه سوالات کنکور مقاطع مختلف سالهای گذشته، همراه پاسخ، به صورت رایگان
- (۳) معرفی روش‌های مقاله و پایان‌نامه نویسی و ارائه پکیج‌های آموزشی مربوطه
- (۴) معرفی منابع و کتب مرتبط با کنکورهای تحصیلی (کاردانی تا دکتری)
- (۵) معرفی آموزشگاه‌ها و مراکز مشاوره تحصیلی معتبر
- (۶) ارائه جزوات و منابع رایگان مرتبط با رشته‌های تحصیلی
- (۷) راهنمای آزمون‌های حقوقی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۸) راهنمای آزمون‌های نظام مهندسی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۹) آخرین اخبار دانشجویی، در همه مقاطع، از خبرگزاری‌های پربازدید
- (۱۰) معرفی مراکز ورزشی، تفریحی و فروشگاه‌های دارای تخفیف دانشجویی
- (۱۱) معرفی همایش‌ها، کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌های ویژه دانشجویی
- (۱۲) ارائه اطلاعات مربوط به بورسیه و تحصیل در خارج و معرفی شرکت‌های معتبر مربوطه
- (۱۳) معرفی مسائل و قوانین مربوط به سرگذری، معافیت تحصیلی و امریه
- (۱۴) ارائه خدمات خاص ویژه دانشجویان خارجی
- (۱۵) معرفی انواع بیمه‌های دانشجویی دارای تخفیف
- (۱۶) صفحه ویژه نقل و انتقالات دانشجویی
- (۱۷) صفحه ویژه ارائه شغل‌های پاره وقت، اخبار استخدامی
- (۱۸) معرفی خوابگاه‌های دانشجویی معتبر
- (۱۹) دانلود رایگان نرم افزار و اپلیکیشن‌های تخصصی و...
- (۲۰) ارائه راهکارهای کارآفرینی، استارت آپ و...
- (۲۱) معرفی مراکز تایپ، ترجمه، پرینت، صحافی و ... به صورت آنلاین
- (۲۲) راهنمای خرید آنلاین ارزی و معرفی شرکت‌های مطرح (۲۳)

WWW.GhadamYar.Ir

WWW.PortaleDanesh.com

WWW.GhadamYar.Org

۰۹۱۲ ۳۰ ۹۰ ۱۰۸

باما همراه باشید...

۰۹۱۲ ۰۹ ۰۳ ۸۰۱

www.GhadamYar.com

ساختار یک طرح پژوهشی (رساله) تحقیق**تنظیم و نگارش: حسنعلی آقا جانی**

♦ صفحه اول: نیمه اول صفحه = نامه روی طرح خطاب به گیرنده حاوی عنوان طرح (به دو زبان فارسی و انگلیسی).
نیمه دوم صفحه = مشخصات فردی، آدرس، تلفن، فاکس و Email محقق.

♦ صفحه دوم به بعد که تیترهای طرح شروع می‌شوند:

۱- مقدمه (Introduction) = که حداقل دو پاراگراف است: اول = معرفی مختصر موضوع طرح در حدود ده سطر بمنظور آشنایی و نفوذ در خواننده.
دوم = حدود پنج سطر با گفتمانی آینده نگر، اشاره کنید که در ادامه چه خواهدید کرد. بهتر است نام تیترهای مهم طرح را در اینجا مورد اشاره قرار دهید تا خواننده متوجه شود که در ادامه به چه عنوانی پرداخته خواهد شد.

۲- اهمیت موضوع (Importance) = حدود (۱۵-۵) سطر بصورتی مستند اشاره کنید که تحقیق در مورد موضوع انتخابی شما با ارزش و اهمیت بوده و برای جامعه علمی (اشارة به تولید دانش بنیادی) یا کاربردی (اشارة به تولید دانش کاربردی) مفید است.

۳- بیان مسئله (Statement of Problem) = در حدود (۱۵-۳۰) سطر، باید بگونه‌ای مستند یعنی (نام خانوادگی، سال، صفحه) و یا (نام خانوادگی، سال) به خواننده بگویید که شما میخواهید چه مشکلی را از مشکلات موجود در جامعه حل کنید؟ مشکلی که ارزش تحقیق داشته باشد. در بیان مسئله حداقل باید اشاره کنید که در وضعیت موجود این مشکل حل شده است و وقتی که شما رساله‌تان را نوشتید این مشکل حل خواهد شد. عبارت دیگر مسئله یعنی تفاوت بین وضع موجود و مطلوب. تا حد امکان باید سعی کنید به این موارد ترجیحاً هر کدام در یک پاراگراف حدود پنج سطری اشاره کنید:

♦ معرفی مسئله. ♦ اهمیت مسئله. ♦ مسروعیت (شرعی و قانونی بودن تحقیق در مورد آن) تحقیق. ♦ کمی از مبانی نظری وجود خلاصه این تحقیق و ارائه شواهد مستند. ♦ کمی از ابعاد مسئله یا همان مدل مفهومی برای حل مسئله. ♦ محیط (عوامل قابل کنترل و غیرقابل کنترل اطراف آن) مسئله. ♦ ویژگیهای (شخصهای معرف آن) مسئله. ♦ قلمرو موضوعی و گستردگی مسئله. ♦ محدود کردن قلمرو موضوعی مسئله فقط به متغیرهایی که دنبال آن هستند. ♦ پیامدهای احتمالی منفی حل نشدن مسئله در جامعه. ♦ پیامدهای احتمالی مثبت حل شدن مسئله در جامعه. ♦ محاسن و پیشرفت‌های ناشی از حل مسئله در دنیای علم (اشارة به تولید دانش بنیادی). ♦ محاسن و پیشرفت‌های ناشی از حل مسئله در دنیای عمل (اشارة به تولید دانش کاربردی) = مثلاً ضرورت اجرای این تحقیق برای یک سازمان. ♦ بیان مسئله در قالب چند سؤال کلی که در تحقیق به دنبال آن هستید؟ ♦ در سوالات کلی که مطرح کرده‌اید نشان دهید که متغیرها و روابط بین آنها بصورت واضح معلوم هستند. ♦ اشاره کنید که متغیرها و روابط بین آنها قابل اندازه‌گیری (در یکی از چهار مقیاس اسمی، رتبه‌ای، فاصله‌ای و نسبتی) هستند. ♦ اشاره کنید که متغیرها و روابط بین آنها قابل آزمون کردن هستند.

۴- مدل مفهومی (Conceptual Model) = یعنی اینکه شما بمنظور حل مسئله بالا از نظرات و نتایج تحقیقاتی کدامیک از صاحب‌نظران و خبرگان استفاده خواهید کرد؟ هر مدل مفهومی حاوی متغیرهای اصلی و فرعی مرتبط با حل مسئله و روابط میان آنهاست. مدل مفهومی باید با مراجعه به ادبیات موضوعی تحقیق یافته شود. مدل مفهومی ممکن است بصورتی یکپارچه و کامل از آن یک نویسنده باشد و یا اینکه ترکیبی از نظرات چند نویسنده بوده و خود شما آنها را بصورتی مستند مونتاز کنید. شکل ظاهری مدل مفهومی ممکن است بصورت نمودار، جدول، شکل، عکس، فرمول ریاضی، جمله‌ای ساده، و یا هر حالتی دیگر باشد.

۵- هدف (اهداف) (Goals) = هدف نقطه‌ای است که محقق به دنبال آن است. یعنی جایی که بعد از اجرای تحقیق به آن خواهد رسید. معمولاً بهتر است با توجه به مدل مفهومی تحقیق، هدف را به هدف اصلی و اهداف فرعی تقسیم کنید و یک هدف کاربردی هم به این بند اضافه کنید. یعنی اینکه به خواننده بگویید کاربران و متفعنان از نتایج رساله شما چه استفاده‌ای از آن خواهند کرد؟

۶- سؤال/فرضیه (Question/Hypothesis) = بمنظور حل مسئله بالا و رسیدن به هدف تحقیق با توجه به مدل مفهومی تحقیق چند سؤال/فرضیه مطرح می‌کنیم. در سؤال/فرضیه دقیقاً می‌گوئیم که برای رسیدن به هدف چه باید بکنیم؟ عبارت دیگر کلیت مسئله و هدف تحقیق را به چند جزء در قالب سؤال/فرضیه تقسیم می‌کنیم بگونه‌ای که با پاسخ دادن به آنها توانسته باشیم به هدف رسیده و مسئله را حل کرده باشیم. معمولاً بهتر است با توجه به مدل مفهومی تحقیق، سؤال/فرضیه را به یک سؤال/فرضیه اصلی و چند سؤال/فرضیه فرعی تقسیم کنید. سؤال یا فرضیه؟ هر گاه با توجه به مرور ادبیات

موضوعی تحقیق بتوانیم حدسی زیر کانه ولی علمی در مورد روابط بین متغیرهای موجود در مدل مفهومی تحقیق داشته باشیم فرضیه مطرح می‌کنیم و در غیر اینصورت سؤال مطرح می‌کنیم.

۷- قلمرو تحقیق()= در سه عنوان قلمرو موضوعی، زمانی و مکان توضیح دهد. در قلمروها معلوم کنید که داده‌های مورد استفاده شما بمنظور حل مسئله و رسیدن به هدف را از کجاها و چه محدوده‌ای اخذ می‌کنید؟

۸- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات(Keywords)= تمامی کلمات و واژه‌های مورد استفاده در عنوان، مدل مفهومی، هدف و سؤال/فرضیه تحقیق را به دو صورت تعریف کنید. ۱- تعریف مفهومی(تئوریکی)= یعنی واژه مورد نظر را با مفاهیم و سازه‌های دیگر تعریف کنید. ۲- تعریف عملیاتی= یعنی واژه مورد نظر را بر اساس نمودهای عملی آن در دنیای واقعی تعریف کنید. یعنی اینکه بگویید اندازه‌گیری آنها چگونه انجام می‌شود؟ و دامنه حداقل و حداً کثر آنها چیست؟

۹- محدودیتهای تحقیق(Restrictions)= اشاره کنید که احتمالاً چه محدودیتها خدشهای بر سر راه اجرای تحقیق وجود خواهد داشت؟ در هر صورت باید بگوئیم بیان کنید که معلوم شود این محدودیتها خدشهای به کار شما وارد نخواهند کرد.

۱۰- روش تحقیق(Research Method)= بمانند سایر بحثها در علوم انسانی، در مورد روش تحقیق نیز در کتابهای مختلف نظرات و دیدگاههای متفاوتی عنوان شده است(ظهوری، ۱۳۷۸، ۲۷). تشتبه آرا به مانند سایر مباحث در علوم انسانی بحدی است که نمی‌توان در این زمینه نظر واحدی را ارائه کرد. البته وجود تعاریف و تعابیر مختلف و متنوع در علوم انسانی، از سویی بیانگر گستردگی و اهمیت موضوع بوده که می‌تواند از زوایای مختلف مورد بررسی قرار گیرد. و از سویی دیگر نشاندهنده پویایی موضوع است که می‌تواند زمینه ارائه مدلها، تئوری‌ها و نظرات متفاوتی را فراهم آورد(احمدپور، ۱۳۸۱، ۳). ذیلاً به چند مورد از روش‌های تحقیق اشاره می‌شود. در هر صورت باید روش تحقیق کار خود را با توجه به این همه مبانی مختلف تقسیم‌بندی، معلوم کنید.

♦ با توجه به دو رویکرد خردگرایانه و طبیعت گرایانه^(۱) دو دسته روش‌های تحقیق منتجه از آنها بنامهای روش‌های کمی و کیفی^(۲).

♦ با توجه به ویژگی آزمایشی و یا غیرآزمایشی^(۳) بودن تحقیقات که غیرآزمایشی خود به چند مورد تقسیم می‌شود.

♦ در کلیترین تقسیم‌بندی روش‌های تحقیق کتابخانه‌ای و میدانی.

♦ با توجه به روش‌های چهارگانه دیدگاه تئوری‌پردازی، یعنی، بسط یا بهبود تئوری‌های موجود، مقایسه دیدگاههای تئوریکی مختلف، بررسی پدیده‌ای خاص با استفاده از دیدگاههای تئوریکی مختلف و بالاخره بررسی پدیده‌ای مستند و تکراری(تحقیقی که قبل انجام شده است) در محیط و شرایطی جدید.

♦ با توجه به روش‌های دوگانه تبیین فرضیات در تحقیقات مدیریتی شامل استفاده از فنون آماری و استفاده از فنون غیرآماری مانند تحقیق در عملیات.

۱۱- جامعه آماری(Population)= تعداد کل اعضاء و واحدهایی که می‌توانند داده‌های مورد نیاز تحقیق را به شما دهند.

۱۲- نمونه آماری(Sample)= به دلیل محدودیتهای زمان و هزینه معمولاً بجای کل جامعه آماری از نمونه‌های منتخب استفاده می‌شود. برخی قواعد انتخاب تعداد نمونه عبارتند از: فرمول تعیین حجم نمونه، قضیه حد مرکزی یا همان تعداد نمونه حداقل ۳۰ مورد، حداقل ۱۰٪ کل جامعه آماری بگوئیم که حجم نمونه بین حداقل ۱۰۰ و حداً کثر ۱۰۰۰ مورد باشد، جدول تعیین حجم نمونه کرجی و مورگان، انجام مطالعه مقدماتی بر اساس معادلات آماری. بهتر است همه دستورالعملهای فوق اجرا شده و هر کدام که تعداد نمونه بیشتری را نشان دهد بعنوان نمونه آماری تحقیق انتخاب شوند.

۱۲- ابزار جمع‌آوری داده‌ها(Instrument)= یکی از ابزارهای چهارگانه مراجعه به اسناد و مدارک، مشاهده، مصاحبه و پرسشنامه.

۱۳- روش جمع‌آوری داده‌ها(Collection Method)= چگونگی و شکل اجرایی جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز تحقیق.

۱۴- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و تبیین سؤالات/فرضیات(Analysis)= آزمونهای آماری و غیرآماری، نرم‌افزارها و ابزارهای مورد استفاده در تحلیل داده‌ها.

۱۵- روابی(Validity)= یعنی اینکه ابزار اندازه‌گیری مناسب باشد. روش‌های مختلفی برای تعیین اعتبار(روابی) ابزار اندازه‌گیری وجود دارد که یکی از آنها پرسش از متخصصان و خبرگان است(بازرگان و دیگران، ۱۳۷۷، ۱۷۱-۱۶۶). سؤالات ابزار اندازه‌گیری تحقیق دارای اعتبار است اگر اجزاء متغیرهای مورد اندازه‌گیری، از ادبیات موضوعی تحقیق گرفته شده باشند. بعارتی توافق خبرگان امر در مورد آنها ابیاع شده باشد.

^۱. Naturalistic and rationalistic.

^۲. Quantitative and qualitative.

^۳. Experimental and nonexperimental.

۱۶- پایابی(Reliability)= یعنی اینکه اگر تحقیق حاضر در همان شرایط بار دیگر اجرا شود نتایج دقیقاً یکسان باشند. منظور تعیین قابلیت اعتماد(پایابی) ابزار اندازه‌گیری نیز روش‌های مختلف و متعددی وجود دارد که یکی از آنها سنجش سازگاری درونی آن است(Conca & et al, 2004). سازگاری درونی ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه می‌تواند با ضریب آلفای کرونباخ اندازه‌گیری شود(Cronbach, 1951). این روشی است که در اغلب تحقیقات مورد استفاده قرار می‌گیرد(Peterson, 1994). اگر چه حداقل مقدار قابل قبول برای این ضریب باید 0.7 باشد اما مقادیر 0.6 و حتی 0.55 نیز قابل قبول و پذیرش است.(Van de ven & Ferry, 1979)(Nunnally, 1978).

۱۷- زمانبندی اجرای تحقیق(Scheduling)= منظور همان نمودار گانت است. یعنی اینکه بر حسب روز یا هفته یا ماه یا سال معلوم کنید که مدت زمان اجرای تحقیق شما چقدر است.

۱۸- همکاران(Colleagues)= مشخصات کامل تمامی کسانی که در اجرای تحقیق با شما همکاری خواهند کرد را بیاورید. شامل نام و نام خانوادگی، تحصیلات، تلفن، فاکس، Email، نوع همکاری و غیره.

۱۹- بودجه(Budget)= تمامی هزینه‌های اجرای طرح شامل نیروی انسانی، مواد اولیه، تجهیزات، ماشین‌آلات، سفرها، بعلاوه 10% پیش‌بینی نشده را معلوم کنید.

۲۰- منابع و مأخذ(References)= فقط منابعی را که در متن رساله سند داده‌اید در این قسمت طبق الگوی مشخص بیاورید. یادآوری اینکه منابع مختلف استنادی شامل کتاب، مقاله، مجموعه‌ها، وغیره هر کدام به سبک خاصی در منابع و مأخذ می‌آیند که لازم است به برخی نمونه‌های عینی زیر توجه شود. Magiran.com، ابتداء منابع فارسی و بعد منابع انگلیسی را می‌آوریم. منابع استنادی طرح باید(حداقل در چند مورد) بسیار جدید و نو باشند. سایتهاي Irandoc.ac.ir, Sciencedirect.com, Ebsco, Emerald, Google advanced search کتاب و مجله ذیلاً می‌آیند.

♦- بازرگان، عباس و دیگران، (۱۳۷۷)، **روشهای تحقیق در علوم رفتاری**، تهران: انتشارات آگاه.

♦- آقاجانی، حسنعلی، (۱۳۸۵)، **معرفی مدیریت کارآفرینی**، گامنامه کارآفرینی و کارآفرینان دانشگاه مازندران، شماره اول، صص ۳-۲.

- ♦- Fry, F., (1993), **Entrepreneurship: A Planning Approach**, Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall.
♦- Sautter, E. T. & Leisen, B., (1999), **Managing stakeholders: A tourism planning model**, *Annals of Tourism Research*, 26(2), pp. 312-328.